

Digi arkeen -neuvottelukunnan toiminnan kooste, kaudelta 3/2019-12/2019

Versiot:

1. versio: 4.12.2019 –käsitelty suullisesti kokouksessa 4.12.2019
2. versio: suullisten kommenttien perusteella muokattu -> kirjallinen kommentointikierrös 4.- 12.12.2019
3. versio: 17.12.2019 kirjallisen kierroksen lisäyksillä -> hyväksyntäkierrös 17.- 20.12.2019.

Sisältö:

Taustaa	2
Neuvottelukunnan tavoite ja tehtävät.....	2
Vuoden 2019 toimenpiteet ja tapahtumat.....	4
Neuvottelukunta aktiivisena vaikuttajana	4
Neuvottelukunnan kokoukset ja muut tilaisuudet	5
Neuvottelukunnan hyvät käytänteet seuraavalle kaudelle.....	6
Neuvottelukunnan kokoonpano.....	7
Neuvottelukunnan tuotokset ja viestintä	7
LIITE 1	8
LIITE 2	9

Taustaa

Ministeri Anu Vehviläinen asetti Digi arkeen -neuvottelukunnan 8.2.2017 kaksivuotiskaudelle toimimaan yhteistyö- ja vuoropuhelukanavana kansalaisjärjestöjen, tutkijoiden ja julkisten palveluiden digitalisoinnista vastaavan valtiovarainministeriön välillä. Alkuperäisen toimikautensa päättyessä 28.3.2019 neuvottelukunta luovutti ministerille toimintakertomuksensa (vm.fi/digi-arkeen-toimintakertomus), johon tiivistettiin viisi kauden aikana tärkeimpinä pitämäänsä huomiota sekä näihin liittyen 12 ehdotusta:

-Digitalisaatio ei saa syrjäyttää

- Ehdotus 1. Perinteiset asiointitavat on turvattava
- Ehdotus 2. Selkokieleen ja selkeään kieleen tulee satsata
- Ehdotus 3. Käyttäjät otettava mukaan palvelujen suunnitteluun

-Digitaidot ovat uusia kansalaistaitoja

- Ehdotus 4. Riittävästi resursoitu ja alueellisesti tasapuolinen digituki ulotettava kaikille
- Ehdotus 5. Verkkopalveluiden harjoittelualustat on saatava käyttöön
- Ehdotus 6. Kotouttamisessa on huomioitava maahanmuuttajien digitaidot
- Ehdotus 7. Kirjastojen ja järjestöjen yhteistyötä digiopastamisessa on vahvistettava

-Digipalveluiden saavutettavuudesta hyötyvät kaikki

- Ehdotus 8. Digipalveluiden kognitiivinen saavutettavuus on varmistettava
- Ehdotus 9. Tarvitaan kansallista yhteistyötä saavutettavuuden turvaamiseksi

-Tunnistautumisen digipalveluihin tulee olla kaikille mahdollista

- Ehdotus 10. Saavutettava vahva tunnistautuminen on taattava kaikille

-Digitaalisuus vaikuttaa ihmisten arkeen, mutta miten?

- Ehdotus 11. Tarvitaan tutkimusta teknologian hyödyistä ja haitoista eri ihmisryhmille
- Ehdotus 12. Tarvitaan tutkimusta digiosallisuuden kehittämiskokeiluiden vaikutuksista

Neuvottelukunnan työ koettiin hyödylliseksi ja merkitykselliseksi kaikkien osapuolien toimesta ja vuoropuhelua toimijoiden välillä nähtiin tarpeelliseksi jatkaa. Työn jatkuvuuden kannalta valtiovarainministeriössä nähtiin tarkoituksenmukaiseksi pidentää toimikautta hallituskauden yli, vuoden 2019 loppuun saakka ja neuvottelukunta asetettiin kaudelle 1.3. – 31.12.2019.

Neuvottelukunnan tavoite ja tehtävät

- Tuoda esille ihmisten erilaiset tarpeet, jotta kaikilla olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet käyttää julkisia palveluita
- Löytää ja tukea uudenlaisia tapoja organisoida hallinnon ja muiden yhteiskunnan toimijoiden välistä yhteistyötä ([Neuvottelukunnan perustiedot](#))
- Lisäksi neuvottelukunnan tuli vuoden 2019 kuluessa suunnitella ja visioida neuvottelukunnan työn jatkoa erilaisine mahdollisuuksineen ja toimintamalleineen.

Neuvottelukunta on määritellyt tärkeimmiksi näkökulmukseen yhdenvertaisuuden palveluiden käytössä, kansalaisten digiosaamisen turvaamisen ja asiakkaan kokeman ja saaman hyvän palvelun. Kansalaisia pyritään tukemaan eri tavoin, jotta he selviytyvät itsenäisesti arjen tilanteissa ja saavat tarvitsemansa tuen niin digitaalisten palveluiden käytössä, kuin kaikkien muidenkin palveluiden käytössä.

Jatkokaudella elinkeinoelämän edustajia oli tarkoitus kuulla enenevässä määrin, tähän pyrittiinkin ja mm. kesäkuussa järjestettiin vierailu Elinkeinoelämän keskusliittoon (EK), jossa keskusteltiin myös Suomen Yrittäjien kanssa.

Neuvottelukunta käsitteli kokouksissaan meneillään olevia uudistuksia ja neuvottelukunta pystyi myös itse nostaa esiin tärkeäksi katsomiaan asioita, joista kokouksiin nousi mm. Feeniks-hankkeen esittely ja Enter ry:n opastekeselyn tulokset.

Neuvottelukunnan tehtävä on koota ja tuoda valtioneuvostoon tietoon sellaisia huomioita ja näkökohtia, joiden huomioon ottaminen on välttämätöntä, tarpeellista tai suotavaa, kun digitaalisia palveluja kehitetään kaikkien ja kaikenlaisten ihmisten palvelukseen.

Alla olevassa kuvassa, kuva 1 on kuvattu neuvottelukunnan tehtäväkenttää. Kuvan informaatio on aukikirjoitettu tekstinä liitteessä 1 (Liite 1).

Neuvottelukunnan tehtäväkenttä

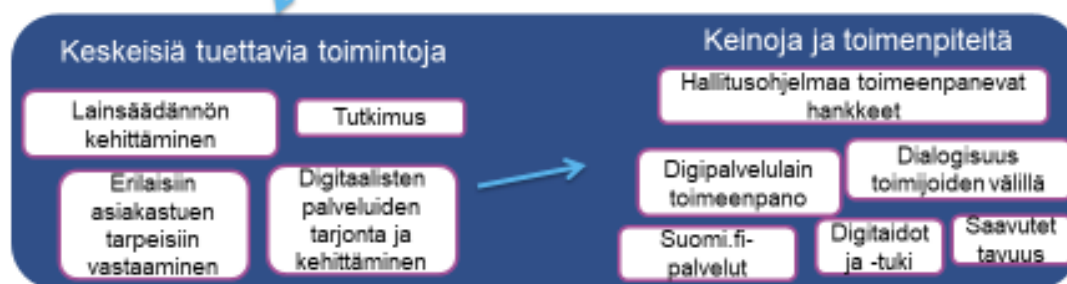
Tuoda esille ihmisten erilaiset tarpeet, jotta kaikilla olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet käyttää palveluita. Viestiä ja edistää toimintakertomuksessaan nostamaansa viittä (5) eri aihetta ja niihin liittyviä 12 ehdotusta/toimenpidettä

28.4.2019

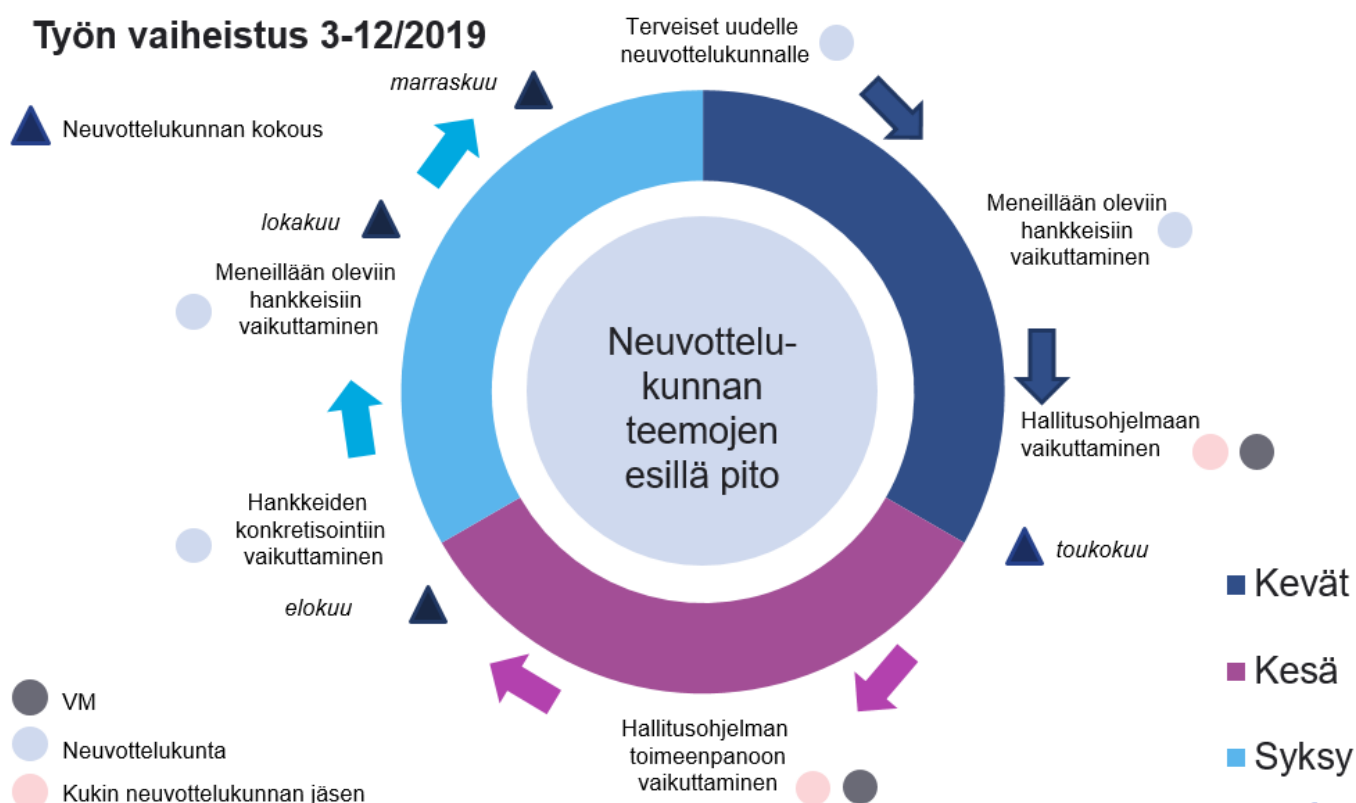
Löytää ja tukea uudenlaisia tapoja organisoida hallinnon ja muiden yhteiskunnan toimijoiden välistä yhteistyötä.

Muut toimijat

Vuoden 2019 toimenpiteet ja tapahtumat

Alla olevassa kuvassa, kuva 2, on havainnollistettu vuoden 2019 työn vaiheistus vuosikellomaiseen muotoon. Tekstisisällöt on avattu alt-kuvatekstissä.

Neuvottelukunta aktiivisena vaikuttajana

Toimintasuunnitelmaan kirjattiin, että jatkokauden aikana:

- panostetaan neuvottelukunnan toimintakertomuksessa nostettujen viiden teeman ja 12 ehdotuksen jatkotyöstöön sekä pyritään konkretisoimaan ehdotuksia. Hyödynnetään aktiivisesti olemassaolevia verkostoja ja yhteistyökumppaneita ehdotusten toimeenpanon tukemiseksi.
--> toteutui hyvin, mm. alivaltiosihteeri Päivi Nergin ja ministerien julkisten puheenvuorojen kautta sekä puheenjohtajan esiintymisien että jäsenien aktiivisen viestinnän kautta.
- käsittelee käynnissä olevia, hallituskauden yli jatkuvia hankkeita
--> toteutui hyvin; jokaisessa kokouksessa käsiteltiin meneillä olevia lainsäädäntöhankkeita tai vastaavia uudistuksia (esim. uuden Digi- ja väestötietoviraston tehtäviä, Digitukea, jne.)
- vaikutetaan ja paneudutaan uuden hallituksen hallitusohjelman digiteemoihin ja toimeenpanon hankkeisiin, jotta neuvottelukunnan tärkeinä pitämät teemat ja ratkaisuehdotukset tulisivat huomioituksi
--> toteutui hyvin; neuvottelukunta käsitteli alkusyksystä tuoreen hallitusohjelman digikirjauksia sekä alustuksien että keskustelujen kautta.
- selvitetään kuntien digitalisaation ja digipalvelujen kehittämisen ja tarjonnan sekä neuvottelukunnan välisiä yhteisiä interessejä ja/tai yhtymäkohtia
--> toteutui kohtalaisesti: järjestettiin tapaaminen ja keskustelutilaisuus Kuntaliiton verkoston kanssa

- lisätään vuoropuhelua eri toimijoiden kanssa tapaamalla heitä, mukaan lukien elinkeinoelämän edustajia, jotka voisivat edistää esitettyjä ehdotuksia ja olla yhteistyökumppaneina
--> toteutui kohtalaisesti: järjestettiin tapaaminen ja keskustelutilaisuus Elinkeinoelämän keskusliiton ja Suomen Yrittäjien kanssa. Tapaamisessa oli myös Finanssialan (FA) sekä Ficomin edustajat.
- pyritään järjestämään yhteistyötä ja vuoropuhelua eduskunnan valiokuntien kanssa, esimerkiksi yhteisellä tapaamisella (esim. sivistys-, tulevaisuus-, hallintovaliokunta, työelämä- ja tasa-arvovaliokunta, sosiaali- ja terveys- sekä liikenne ja viestintävaliokunta)
--> ei toteutunut aikatauluhaasteiden vuoksi, osittain vasta syksyllä julkaistuun hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelmaan liittyen.
- tehdään yhteistyötä digipalveluiden kehittäjien kanssa esimerkiksi työpajan muodossa, jotta neuvottelukunnan teemat ja ehdotukset huomioitaisiin viranomaisten digipalvelujen kehittämisessä ja tarjonnassa
--> ei toteutunut suoranaisesti tapaamisena, vaikka toki muutoin
- pyritään tukemaan tutkimusta ja tutkimushankkeita neuvottelukunnan käsittelemien aiheiden mukaisesti.
--> tuettiin tutkimusta mm. käsittelemällä ja kuulemalla tutkimushankkeista kokouksissa tutkijajäseniltä sekä alustuksien muodossa. VM ministeriönä tuki kauden aikana muutamia tutkimushankkeita organisaationa (ei taloudellisesti).

Neuvottelukunnan kokoukset ja muut tilaisuudet

Neuvottelukunta järjesti neljä kokousta kauden aikana. Sen lisäksi väliin jääville kuukausille varattiin ajat lyhyille vierailuille tai vastaaville tilaisuuksille.

Kaikista kokouksista ja tapaamisista on laadittu pöytäkirja ja/tai muistio, jotka on julkaistu [sekä VM:n Hankeikkunassa Asiakirjat –kohdassa](#) että neuvottelukunnan vm.fi/digi-arkeen-neuvottelukunta –verkkosivuilla materiaalit-kohdassa.

- Kokous 3/2019: 13.5.2019 klo 13-16, VM, nh.Paja (Mariankatu 9, Helsinki) + etäyhteys.
Kokousaiheina:
 - Digi-identiteetti: henkilötunnuksen uudistamisesta ja muut käynnissä olevat lainsäädäntöhankkeet, lainsäädäntöneuvos, Sami Kivivasara, valtiovarainministeriö
 - tietoisuus suomi.fi –viestit palvelusta, Väestörekisterikeskus
 - toimintasuunnitelman käsittelyä loppuvuodelle 2019
 - ryhmätöinä työstettiin toimintakertomuksen 12 ehdotusta, niiden purkua ja jatkotyöstämisen suunnittelua sekä edistämistä.
- Kesäkuussa vierailu 19.6.2019 13-15 Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) ry:hyn. Tilaisuuteen osallistui neuvottelukunnan lisäksi EK Mika Tuulainen, Suomen Yrittäjät Joonas Mikkilä, Finanssiala FA Kristiina Siikala sekä Ficom:ista Marko Lahtinen. Keskustelutilaisuuden tarkoituksena oli avata keskustelu Digi arkeen –neuvottelukunnan ja elinkeinoelämän edustajien välillä tarkastellen digitalisaatiota eri näkökulmista ja mahdollisia yhteistyömuotoja pohtien.
- Kokous 4/2019: 28.8.2019 klo 9-12, VM, nh.Paja (Mariankatu 9, Helsinki) + etäyhteys.
Kokousaiheina:
 - Digiturvallisuus erilaisista näkökulmista, päällikkö Jarna Hartikainen, Kyberturvallisuuskeskus
 - tietoisuus Settlementiliiton Näytön paikka –palvelusta
 - Ihan pihalla –tutkimuksen ja julkaisun tuloksia esitteli erityisasiantuntija Erja Saarinen, SOSTE ry:stä
 - käytiin yhdessä läpi pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelmaa digisilmälasit päässä ja keskusteltiin järjestöissä. tärkeinä pidettyjä teemoja ja jo valmisteluun nostettuja asioita
 - kesäkuun EK ry:n vierailun anti ja jatkotoimet

- Syyskuussa käänteinen vierailu klo 18.9. klo 9-11, OM, nh.Julkisuus (Eteläesplanadi 10/12, Helsinki) + etäyhteys
Kutsuttiin neuvottelukunnan vieraiksi Verohallinto ja Kuntaliiton verkosto. Keskustelutilaisuuden tarkoituksena oli edelleen avata ja laajentaa keskustelua Digi arkeen –neuvottelukunnan ja eri yhteiskunnan toimijoiden välillä tarkastellen digitalisaatiota eri näkökulmista ja mahdollisia yhteistyömuotoja pohtien. Kuntaliittoa ja Asiakaslähtöinen kunta –verkostoa ja niiden toimintaa esitteli Tom Holmroos sekä Merja Lång Kuntaliitosta tunnin verran. Toinen tunti vietettiin Verottajan Sanna Kuurin kanssa, joka kertoi Veron tavoitteista sekä erityisesti OmaVero –palvelusta.
- Kokous 5/2019: 8.10. klo 13-16, VM, nh.Jakovara (Mariankatu 9, Helsinki) + etäyhteys
Kokousaiheina:
 - tietoisuus Feeniks-hanke, Miikka Vuorinen, Sosped Säätö
 - Väestökisterikeskus digituen valtakunnallisena kehittäjänä, projektipäällikkö Minna Piirainen, VRK
 - neuvottelukunnan jatkovaihtoehtojen käsittelyä ja keskustelua, VM sihteeristön alustus
 - ministeri Paateron valtiosihteeri Valtteri Aaltonen vieraili neuvottelukunnassa
 - STM:n teettämän kansainvälisen selvityksen digiosallisuuden tilannekatsauksesta esitteli erityisasiantuntijat Tiina Salminen, STM ja Katja Väänänen, VM
 - Digitalisaation edistämisen ohjelman valmistelun tilannekatsaus.
- Kokous 6/2019: 14.11. klo 9.30-12.30, OM, nh.Julkisuus (Eteläesplanadi 10/12, Helsinki) + etäyhteys
Kokousaiheina:
 - vuoden 2020 toimintansa aloittava Digi- ja väestötietovirasto esittäytyi, Mikko Mattisen ja Jani Ruuskasen johdolla, nyk.Väestökisterikeskus
 - tietoisuus Human-Centered Digitalization and Services –julkaisusta
 - AuroraAi –ohjelma ja toimeenpano vuosina 2020-2022, Niko Ruostetsaari, koordinaattori, valtiovarainministeriö
 - tekoälyn hyödyntämisestä ja etiikasta alustivat, Anna-Mari Rusanen, kognitiotieteen lehtori, Helsingin yliopisto ja erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö sekä Juuso Ouli, asiantuntija, valtiovarainministeri
 - esiteltiin Enter ry:n opasteaihekehityksen tuloksia
 - keskusteltiin neuvottelukunnan jatkosta seuraavana vuonna sekä elinkeinoelämäyhteistyön jatkomahdollisuuksista
 - lisäksi kuultiin alkavasta DigiConsumers- hankkeesta lyhyesti.
- Joulukuussa 4.12. järjestettiin viimeinen vapaamuotoinen yhteinen kokoontuminen nykyisen neuvottelukunnan kokoonpanolla ja musiteltiin kautta sekä toimintaa ja keskusteltiin jatkosta.

Neuvottelukunnan hyvät käytänteet seuraavalle kaudelle

Neuvottelukunta on koonnut toimikautensa aikana hyviä käytänteitä ja ehdotuksia jatkoon liittyen seuraavaa neuvottelukuntaa silmällä pitäen erityisesti kokouksissa yhteisesti keskustellen.

Hyvien käytäntöjen kokoamisessa hyödynnetään jo tehtyä itsearviointia (tammikuussa 2019) ja webropol-kyselyä (helmikuussa 2019) sekä muutoin mm. suullisesti kerättyjä palautteita. Lisäksi neuvottelukunnan vuoden viimeisissä kokoontumisissa sekä kirjallisesti että suullisesti on tiedusteltu ajatuksia jatkoon liittyen.

Yleisesti tärkeinä asioina jatkossa pidetään:

Merkityksellisyys: tavoitteellisuuden lisääminen, fokuointi ja vaikuttavuuden parantaminen.

Kokoonpanosta: jatkossa mukaan myös elinkeinoelämä ja kuntapuoli.

Sisällöstä ja tehtävistä: muiden ministeriöiden kiinnittyminen työhön ja yhteinen koordinaatio valtioneuvostossa (VN) ; lainsäädäntötyön systemaattinen käsittely, ennakkolisesti ja laajasti tiedottaen (koko VN-tasolla); kokouskäsittelyjen ja –esittelyjen skarppaaminen; tutkimuspuoli entistä paremmin hyödynnettynä.

Muita nostoja nykyisistä hyvistä käytänteistä ja kokemuksista:

- *toimintakertomuksessa esille nostetut ehdotukset selityksineen olivat konkreettinen tapa tuoda esille neuvottelukunnassa käsiteltyjä asioita. Niitä voi edelleen nostaa esille some-viestinnässä ja muutoinkin. Seuraava neuvottelukunta voi tarvittaessa tarkentaa ehdotuksia, poistaa jo toteutuneita ja nostaa esille uusia.*
- *blogikirjoitusten kirjoittaminen ja jakaminen eri aiheista -> neuvottelukunnan kautta saadaan hienosti asioita jaettua laajemmalle piirille.*
- *mielenkiintoisia alustuksia ajankohtaisista aiheista ja mahdollisuuksista keskustella, jolloin neuvottelukunnan jäsenten eri näkökulmat ovat voineet nousta esille.*
- *valmisteilla olevien digitalisaatioon liittyvien uudistusten kommentointimahdollisuus ja keskustelut, mahdollisimman aikaisessa vaiheessa*
- *erilaisten selvitysten, kyselyjen, tutkimusten läpikäynti on antoisaa*
- *työpajatyöskentelyn jatkaminen kokouksissa -> tietoa saataisiin siirtymään mahdollisimman tehokkaasti siirtymään käytännön toimijoilta päätöksentekijöille.*
- *tutkijoiden mukana oleminen jatkossa*
- *verkostoituminen*
- *jatkossa voisi tiiviisti, noin vartin verran kerran-kaksi kaudessa käydä läpi tai nostaa esille ansiokkaita/toimivia saavutettavia julkisia verkkopalveluja ja käyttäjäpalautetta sekä toimivia ratkaisuja oppimisenäkökulmasta.*

Neuvottelukunnan kokoonpano

Neuvottelukunnassa oli jatkokaudella edustettuna 17 kansalaisjärjestöä ja viisi tutkijaa (Lapin, Jyväskylän, Joensuun ja Turun yliopistoista sekä Työterveyslaitokselta) sekä edustajat neljästä ministeriöstä (VM, OKM, OM ja STM). Neuvottelukunnan toimintaa tuki valtiovarainministeriön virkamiehistä koostunut sihteeristö. Tarkat nimi- ja organisaatiodiedot löytyy [Hankeikkunasta Henkilöt-kohdasta](#).

Neuvottelukunnan tuotokset ja viestintä

Neuvottelukunnan päätuotoksena voidaan pitää edelleen edellisen, pääasiallisen kauden lopussa, julkaistua toimintakertomusta ”Digitaalinen Suomi – Yhdenvertainen kaikille: Digi arkeen -neuvottelukunnan toimintakertomus”. Julkaisuun koottiin tärkeimmät huomiot digitalisaatioon liittyvistä haasteista kansalaisille. Ne koskevat digitalisaation syrjäyttävää vaikutusta, jota tulee ehkäistä, sekä sitä että digitaidot ovat tämän päivän uusia kansalaistaitoja. Huomioihin on myös nostettu digipalveluiden saavutettavuuden varmistaminen, digipalveluihin tunnistautumisen kehittäminen sekä sen tutkiminen miten digitaalisuus vaikuttaa ihmisten arkeen. Näihin huomioihin neuvottelukunta esittää 12 ratkaisuehdotusta. HTML-versio: <https://vm.fi/digi-arkeen-toimintakertomus> ja sähköisen julkaisun pysyvä osoite: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-004-4>.

Neuvottelukunta pyrki vaikuttamaan digitaalisia palveluja koskevan lainsäädännön kehittämiseen, erilaisiin asiakastuen tarpeisiin vastaamiseen ja digitaalisten palveluiden tarjontaan ja kehittämiseen.

Neuvottelukunta julkaisi verkkosivuillaan (www.vm.fi/digi-arkeen-neuvottelukunta) toimintaansa liittyvää materiaalia, aktivoi keskustelua eri foorumeilla mm. <https://suomidigi.fi/> -sivulla blogien kautta ja viesti aktiivisesti esiin nostamista asioista toimintansa ajan.

Viestijänä toimivat valtiovarainministeriö, neuvottelukunnan puheenjohtaja ja sihteeristö sekä osaltaan kaikki neuvottelukunnan jäsenet. Viestinnässä käytettiin monipuolisia kanavia. Sosiaalisessa mediassa erityisesti Twitter, asiatusnisteella #digiarkeen. Neuvottelukunnan omilla sivuilla vm.fi -sivustolla on koottu kaikki kokous- ja muut materiaalit, kerrottu yleisesti neuvottelukunnasta ja koottu kaikki tiedotteet yms. Blogikirjoituksia julkaistiin [suomidigi](http://suomidigi.fi/)-sivustolla ja VM:n Youtube-kanavalla digiarkeen-soittolistalla julkaistiin jokaisen kokouksen jälkeen lyhyitä videoita käsitellyistä aiheista.

LIITE 1

Kuva 1 tekstit:

Neuvottelukunnan tehtäväkenttä

Digi arkeen –neuvottelukunta koostuu 17 kansalaisjärjestöstä, 5 tutkijasta ja 4 ministeriöstä (VM, OM, STM, OKM).

[Sen tehtävänä on] tuoda esille ihmisten erilaiset tarpeet, jotta kaikilla olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet käyttää palveluita. Viestiä ja edistää toimintakertomuksessaan nostamaansa viittä (5) eri aihetta ja niihin liittyviä 12 ehdotusta/toimenpidettä.

[Lisäksi on] muita toimijoita, joiden suhteen neuvottelukunnan tulee Löytää ja tukea uudenlaisia tapoja organisoida hallinnon ja muiden yhteiskunnan toimijoiden välistä yhteistyötä.

Keskeisiä tuettavia toimintoja:

- lainsäädännön kehittäminen
- tutkimus
- erilaisiin asiakastuen tarpeisiin vastaaminen
- digitaalisten palveluiden tarjonta ja kehittäminen.

Keinoja ja toimenpiteitä:

- hallitusohjelmaa toimeenpaneavat hankkeet
- digipalvelulain toimeenpano
- suomi.fi –palvelut
- dialogisuus toimijoiden välillä
- digitaidot ja –tuki
- saavutettavuus.

LIITE 2

Liitteeseen 2 päätettiin 4.12.2019 tapaamisessa kerätä kauden 2017-2019 aikana eri toimijoiden ja järjestöjen valmistelemat raportit, kannanotot, julkaisut ymv.jotka liittyvät käsiteltyihin teemoihin tietopankiksi jatkossa ja kaikille hyödynnettäväksi.

2017:

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto (VALLI ry) Ikäteknologiakeskus: Ikäihmiset ja sähköinen asiointi – miten kaikki saadaan mukaan? (2017) www.valli/ikateknologiakeskus.fi

Keipi, T., Näsi, M., Oksanen, A., Räsänen, P. (2017). Online Hate and Harmful Content. London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315628370>

2018:

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto (VALLI ry) Ikäteknologiakeskus: Pankkipalvelut kuuluvat kaikille (2018) www.valli/ikateknologiakeskus.fi

Ertiö, T. & Kukkonen, I., Räsänen, P. (2018). Social Media Activities in Finland: A Population-Level Comparison. *Convergence* 24. <https://doi.org/10.1177/1354856518780463>

Keipi, T., Koironen, I., Koivula, A., Räsänen, P. (2018). Assessing the Social Media Landscape: Online Relational Use-Purposes and Life Satisfaction among Finns. *First Monday* 23:1. <https://doi.org/10.5210/fm.v23i1.8128>

Saari, E., Käpykangas, S., Hasu, M. 2018. Ammattilaiset oman työnsä käsikirjoittajina: palveluohjaajat muuttuvien palveluiden navigaattoreina. *Ammattikasvatuksen aikakauskirja* 1/ 2018. 62-80.

Hasu, M., Käpykangas, S., Saari, E. & Korvela, P. 2019. Toimistotyöntekijä automaation kynnyksellä – tekstinkäsittelijöiden työelämäarjen profiilit digitalisoidussa kokoaikaisessa kotietätyössä. *Työelämäntutkimus* (4) 2018, 251-275.

2019:

Saari, E., Käpykangas, E., Hasu, M. 2019. The Cinderella Story: Employees reaching for new agency in the digital era. pp. 285 -304. in *Human-Centered Digitalization and Services*. (eds) Toivonen, M. and Saari, E. 2019. Springer: Singapore.

Hyytinen, K., Saari, E. and Elg, M. 2019. Human-centered co-evaluation method as a means for sustainable service innovations. pp. 57 -75. in *Human-Centered Digitalization and Services*. (eds) Toivonen, M. and Saari, E. 2019. Springer: Singapore.

Ertiö, T., Räsänen, P (2019). Consumerism in Online Health Information Search and Self-tracking Devices. *International Journal of Consumer Studies* 43. <https://doi.org/10.1111/ijcs.12504>

Koironen, I., Keipi, T., & Koivula, A., Räsänen, P. (2019). Changing Patterns of Social Media Use? A Population-level Study of Finland. *Universal Access in the Information Society* 17. <https://doi.org/10.1007/s10209-019-00654-1>

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitossa (VALLI ry) Ikäteknologiakeskus: Yli 75-vuotiaiden digiosallisuus – kokemukset, tarpeet, motivaatio www.valli/ikateknologiakeskus.fi